

Προγραμματισμός
εμπαιδευτικού έργου για τη
σχολική χρονιά 2021-2022

Εισηγήτρια: Παρασκευή Φώτη

Συντονίστρια Εμπαιδευτικού Έργου ΠΕ60 3^ο ΠΕ.Κ.Ε.Σ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Ι.Ε.Π

ΠΛΑΤΦΟΡΜΑ 21+: ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

*«Θα λύσουμε το κύβο
του Ρούμπικ 4 φορές»*

Εργαστήρια Δεξιοτήτων

➤ Τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων αποτελούν καινοτόμο, δυναμική, διδακτική, εκπαιδευτική δράση, η οποία συνίσταται στην προσθήκη νέων Θεματικών Ενοτήτων, με εστίαση στις δεξιότητες, στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου

➤ Σκοπός των «Εργαστηρίων δεξιοτήτων» είναι η ενίσχυση της καλλιέργειας ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης

➤ **Επιμέρους Στόχοι:**

- μάθηση μέσω ομαδοσυνεργατικής, δημιουργικής και κριτικά αναστοχαζόμενης διδακτικής μεθοδολογίας,
- η ενίσχυση των δεξιοτήτων ζωής, διαμεσολάβησης και υπευθυνότητας,
- η ενίσχυση των δεξιοτήτων ψηφιακής μάθησης, τεχνολογίας και προγραμματιστικής σκέψης.

Κύκλοι Δεξιοτήτων

- Στα Εργαστήρια Δεξιοτήτων, οι στοχοθετημένες δεξιότητες ομαδοποιούνται και καλλιεργούνται σε τέσσερις κύκλους στοχοθεσίας ως εξής
- Α) Δεξιότητες 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα)
- Β) Δεξιότητες ζωής
- Γ) Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης
- Δ) Δεξιότητες του νου

- Α1. Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs)
- Α2. Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα
- Α3. Παραγωγική μάθηση μέσω των τεχνών και της δημιουργικότητας

Δεξιότητες 21^{ου} αι. (4cs)

- Β1. Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής
- Β2. Δεξιότητες της ψηφιακής ιθαγένειας
- Β3. Δεξιότητες διαμεσολάβησης και κοινωνικής ενσυναίσθησης
- Β4. Δεξιότητες επιχειρηματικότητας

Δεξιότητες Ζωής

Δεξιότητες της τεχνολογίας, της μηχανικής και της επιστήμης

- Γ1. Δεξιότητες της τεχνολογίας
- Γ2. Δεξιότητες διαχείρισης των μέσων
- Γ3. Ρομποτική

Δεξιότητες ΤΟΥ ΝΟΥ

- Δ1. Στρατηγική σκέψη
- Δ2. Πλάγια σκέψη
- Δ3. Ρουτίνες σκέψης και αναστοχασμός
- Δ4. Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές
- Δ5. Δεξιότητες υπολογιστικής σκέψης

Ειπαιδευτικό Υλικό και Θεματικές ενότητες

Το πρόγραμμα και το εκπαιδευτικό υλικό των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» ομαδοποιείται σε τέσσερις (4) Θεματικές Ενότητες. Οι Θεματικές Ενότητες προκύπτουν από τους Παγκόσμιους Δείκτες Αειφόρου Ανάπτυξης (περιβάλλον, ευζην, ασφάλεια, κοινωνία των πολιτών, σύγχρονη τεχνολογία και επιχειρηματικότητα) και αφορούν στη θεματολογία που ακολουθεί, η οποία διαμορφώθηκε στην τελική της μορφή από την πιλοτική εφαρμογή των «Εργαστηρίων Δεξιοτήτων» κατά το σχολικό έτος 2020 - 2021:

Ορισμός και κριτήρια για τα Σχέδια Δράσης του Τμήματος

Το **Σχέδιο Δράσης του Τμήματος** περιλαμβάνει εκπαιδευτικά προγράμματα με στόχο την καλλιέργεια των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα και

- σχεδιάζεται **ανά θεματικό κύκλο** και υλοποιείται λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/τριών του τμήματος
- αποτελεί **συλλογικό έργο**, ενισχύοντας την πρωτοβουλία των μαθητών/τριών, τη συνέργεια μεταξύ εκπαιδευτικών και τη συνεργασία με φορείς, ΜΚΟ, τοπική κοινότητα και κοινωνία των πολιτών
- βασίζεται στη **βιωματική και εργαστηριακή μεθοδολογία**, προάγοντας τον ενεργό ρόλο των μαθητών/τριών
- **επικαιροποιείται** σε τακτά χρονικά διαστήματα (ανά δίμηνο) για κάθε θεματικό κύκλο και η **αποτίμησή του διαχέεται εκτός τμήματος και σχολικής μονάδας**, ευαισθητοποιώντας τη σχολική και τοπική κοινότητα

Εμπαιδευτικό υλικό

- Το εκπαιδευτικό υλικό που θα χρησιμοποιηθεί αντλείται από την ειδικά διαμορφωμένη ψηφιακή πλατφόρμα του ΙΕΠ και περιλαμβάνει:
- προτάσεις εκπαιδευτικών προγραμμάτων ανά Θεματική Ενότητα και Τάξη
- προτάσεις εκπαιδευτικού υλικού προς αξιοποίηση, όπως επίσης και **σχετικούς οδηγούς εκπαιδευτικού**
- **οπτικοακουστικό και ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό** ή/και φύλλα εργασίας, προτεινόμενες **σχολικές δράσεις για εργαστηριακή και βιωματική προσέγγιση** του προς μελέτη θέματος, **φύλλα αξιολόγησης και αυτο-αξιολόγησης** και σε ορισμένες περιπτώσεις, **ενημερωτικό υλικό** προς τους γονείς, κατάλληλα διαβαθμισμένο ανά τάξη

	ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ	ΔΗΜΟΤΙΚΟ						ΓΥΜΝΑΣΙΟ		
		A	B	Γ	Δ	E	ΣΤ	A	B	Γ
1. ΖΩ ΚΑΛΥΤΕΡΑ – ΕΥ ΖΗΝ										
1. ΥΓΕΙΑ: Διατροφή- Αυτομέριμνα, Οδική Ασφάλεια	X	X			X			X		
2. Ψυχική και Συναισθηματική Υγεία - Πρόληψη			X			X				X-ΣΕΠ
3. Γνωρίζω το σώμα μου- Σεξουαλική Διαπαιδαγώγηση				X			X		X	
2. ΦΡΟΝΤΙΖΩ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ										
1. Οικολογία - Παγκόσμια και τοπική Φυσική κληρονομιά	X	X			X			X		
2. Φυσικές Καταστροφές, Πολιτική προστασία			X			X			X	
3. Παγκόσμια και τοπική Πολιτιστική Κληρονομιά				X			X			X-ΣΕΠ
3. ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΑΙ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΩ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη										
1. Ανθρώπινα δικαιώματα	X	X			X			X		
2. Εθελοντισμός διαμεσολάβηση			X			X			X	
3. Συμπερίληψη: Αλληλοσεβασμός, διαφορετικότητα				X			X			X-ΣΕΠ
4. ΔΗΜΙΟΥΡΓΩ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩ - Δημιουργική Σκέψη και Πρωτοβουλία										
1 STEM - Εκπαιδευτική Ρομποτική	X	X			X	X		X	X	
2. Επιχειρηματικότητα - Αγωγή Σταδιοδρομίας- Γνωριμία με επαγγέλματα			X	X			X			X-ΣΕΠ

Οδηγίες για την εφαρμογή των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων (Αρ. Πρωτ. 103235/ΓΔ4, 24-08-2021)

- Στο Νηπιαγωγείο οργανώνουν, συντονίζουν και διδάσκουν οι εκπαιδευτικοί του κλάδου ΠΕ60 Νηπιαγωγών
- «Κατά την έναρξη του διδακτικού έτους και το **αργότερο έως 30 Σεπτεμβρίου** εκάστου έτους, στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού της σχολικής μονάδας, πραγματοποιείται ειδική συνεδρίαση του Συλλόγου Διδασκόντων για τον καθορισμό του ετήσιου Σχεδίου Δράσης της σχολικής μονάδας αναφορικά με τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων.
- Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει υποχρεωτικά **την υλοποίηση των τεσσάρων (4) Θεματικών Ενοτήτων** Δεξιοτήτων, δηλαδή **5 έως 7 εβδομάδες ανά Θεματική Ενότητα**.
- Τέλος, συντάσσεται σχετικό **πρακτικό Συλλόγου Διδασκόντων** αντίγραφο του οποίου κοινοποιείται στην οικεία Διεύθυνση Εκπαίδευσης»

- Λόγω του ιδιαίτερου χαρακτήρα τα εργαστήρια δεξιοτήτων δεν αξιολογούνται με τον παραδοσιακό τρόπο, αλλά δίνεται έμφαση στην περιγραφική αξιολόγηση καιντη σύνταξη φακέλου επιτευγμάτων (**portfolio**) από την μαθήτριά και τον μαθητή.
- Η διαδικασία αξιολόγησης των δεξιοτήτων λειτουργεί διαμορφωτικά και αναδεικνύει τις προτεραιότητες που θα πρέπει να τεθούν κατά το σχεδιασμό των Σχεδίων Δράσης της Σχολικής Μονάδας.
- Οι αξιολογήσεις διεξάγονται ανά τρίμηνο και ανά Θεματική Ενότητα και έχουν διττό στόχο: την αξιολόγηση της εφαρμογής του Προγράμματος Καλλιέργειας Δεξιοτήτων και την αξιολόγηση της ανάπτυξης δεξιοτήτων των μαθητριών και των μαθητών.

Ο ατομικός φάκελος μαθήτριάς/μαθητή, ήτοι το portfolio:

- (α) παραδίδεται στη μαθήτριά και στον μαθητή ως προσωπικό τους αρχείο,
- (β) αποτελεί υλικό ενημέρωσης και συμβουλευτικής προς τους γονείς/κηδεμόνες στο πλαίσιο προγραμματισμένων συναντήσεων για την ενημέρωσή τους,
- γ) είναι διαγνωστικό μέσο ως ένα συμπεριληπτικό εργαλείο αποτύπωσης των επιτεύξεων και των εμποδίων επίτευξης καθώς και του μαθησιακού προφίλ κάθε μαθήτριάς και μαθητή,

Εισαγωγή της αγγλικής γλώσσας στο πρόγραμμα του νηπιαγωγείου

- Η εισαγωγή της Αγγλικής γίνεται με τη διάθεση εκπαιδευτικών ΠΕ06 για δύο διδακτικές ώρες την εβδομάδα, σε κάθε τμήμα του πρωινού υποχρεωτικού προγράμματος των Νηπιαγωγείων, σε πλαίσιο συνεργασίας με τον/ την νηπιαγωγό του τμήματος
- Η νηπιαγωγός κατά τις ώρες αυτές παραμένει στην τάξη λαμβάνοντας ενεργό μέρος στη μαθησιακή διαδικασία, με βάση τις ανάγκες και την οργάνωση των δραστηριοτήτων, όπως συναποφασίζονται από τους/τις δύο εκπαιδευτικούς (ΠΕ06 και ΠΕ60)

Πότε υλοποιούνται οι δραστηριότητες;

- Οι Δραστηριότητες στην αγγλική γλώσσα υλοποιούνται υποχρεωτικά σε δύο (2) διδακτιές ώρες εβδομαδιαίως, κατανεμημένες δύο (2) φορές την εβδομάδα, κατά τη διάρκεια των οποίων οι μαθητές/τριες αλληλεπιδρούν με έναν/μία εκπαιδευτικό κλάδου ΠΕ06 Αγγλικής Φιλολογίας παρουσία του/της Νηπιαγωγού
- Οι Δραστηριότητες στην αγγλική γλώσσα εντάσσονται στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και στο ΕΩΠ του Νηπιαγωγείου και υλοποιούνται στην πρωινή λειτουργία και συγκεκριμένα στις διδακτιές ώρες που ορίζονται για τις «Οργανωμένες Δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ»

Άρθρο 2
Ωρολόγιο Πρόγραμμα Νηπιαγωγείου
Πρωινή λειτουργία

ΩΡΕΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ
7:45 - 8:30	45'	Πρόωρη υποδοχή μαθητριών και μαθητών (προαιρετικό πρόγραμμα)
08:15 - 8:30		Υποδοχή μαθητριών και μαθητών
08:30 - 09:15	1η διδακτική ώρα - 45'	Ελεύθερο παιχνίδι - ενασχόληση στα κέντρα μάθησης (γωνιές)
09:15 - 10:00	2η διδακτική ώρα - 45'*	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ ή Εργαστήρια Δεξιοτήτων, πρόγευμα
10:00 - 10:45	Διάλειμμα	
10:45 - 11:30	3η διδακτική ώρα - 45'	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ ή Εργαστήρια Δεξιοτήτων
11:30 - 12:10	4η διδακτική ώρα - 40'	Ελεύθερο παιχνίδι - ενασχόληση στα κέντρα μάθησης, ανατροφοδότηση (γωνιές)
12:10 - 12:45	5η διδακτική ώρα - 35'	Οργανωμένες δραστηριότητες και διερευνήσεις με βάση το ΔΕΠΠΣ - ΑΠΣ ή Εργαστήρια Δεξιοτήτων - Αναστοχασμός - Ανατροφοδότηση-Προγραμματισμός της επόμενης ημέρας και προγραμματισμός επόμενου εργαστηρίου
12:45 - 13:00	Προετοιμασία για Αποχώρηση	
13:00	αποχώρηση	

Πλαίσιο εφαρμογής

- Στο πλαίσιο προπαρασκευαστικής φάσης και κατά τη διάρκεια της επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, οι εκπαιδευτικοί ΠΕ06 που τοποθετούνται στο Νηπιαγωγείο παρακολουθούν το πρόγραμμα της τάξης κατά τις διδακτικές ώρες που έχουν αναλάβει, με σκοπό την απαιτούμενη σταδιακή εξοικείωση των παιδιών μαζί τους αλλά και την εξοικείωση των εκπαιδευτικών Αγγλικής με τα παιδιά, τους/τις Νηπιαγωγούς και το προσωπικό του σχολείου, καθώς και με τον χώρο και το πρόγραμμα του Νηπιαγωγείου.
- Οι εκπαιδευτικοί ΠΕ60 ενημερώνουν τους γονείς/κηδεμόνες σχετικά και προετοιμάζουν τα παιδιά βάσει του πλαισίου εφαρμογής και των σχετικών οδηγιών.

Σύνταξη και εφαρμογή του σχολικού κανονισμού

- Από το σχολικό έτος 2020-2021 και εφεξής, κάθε σχολική μονάδα Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης οφείλει να έχει εγκεκριμένο **Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας** στον οποίο αναφέρονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία της. Με τον όρο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας του Σχολείου εννοούμε το σύνολο των όρων και των κανόνων που αποτελούν προϋποθέσεις, για να πραγματοποιείται ανενόχλητα, μεθοδικά και αποτελεσματικά το έργο του Σχολείου.
- Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας συντάσσεται ύστερα από εισήγηση του Διευθυντή/της Διευθύντριας της σχολικής μονάδας και με τη συμμετοχή όλων των μελών του συλλόγου διδασκόντων, των μελών του διοικητικού συμβουλίου του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων, καθώς και εκπροσώπου του οικείου Δήμου.

Έγκριση σχολικού κανονισμού

- Η απόφαση εγκρίνεται από τον Συντονιστή/τη Συντονίστρια Εκπαιδευτικού Έργου που έχει την παιδαγωγική ευθύνη του Σχολείου και από τον Διευθυντή/τη Διευθύντρια Εκπαίδευσης.
- Ο Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας κοινοποιείται σε όλους τους γονείς/κηδεμόνες και αναρτάται στον ιστότοπο του Σχολείου, την πρώτη φορά εφαρμογής του αμέσως μετά την έγκριση αυτού, ενώ τα επόμενα έτη με την έναρξη του σχολικού έτους.
- Η ακριβής τήρηση του αποτελεί ευθύνη και υποχρέωση της Διεύθυνσης του Σχολείου, των εκπαιδευτικών, των μαθητών/μαθητριών και των γονέων/κηδεμόνων.

Περιεχόμενο του Εσωτερικού Κανονισμού

- Προσέλευση – παραμονή το Σχολείο και αποχώρηση από αυτό
- Συμπεριφορά μαθητών/τριών – Παιδαγωγικό έλεγχος
- Πρόληψη φαινομένων Βίας και Σχολικού εκφοβισμού
- Σχολικές Εκδηλώσεις – Δραστηριότητες
- Συνεργασία Σχολείου - Οικογένειας - Συλλόγου Γονέων/Κηδεμόνων
- Ποιότητα του σχολικού χώρου

❖ Ακολουθεί Σχέδιο Δράσης Σχολικής Μονάδας και Τμήματος και Οδηγός Συμπλήρωσης του Σχέδιου Δράσης της Σχολικής Μονάδας.

❖ Το ψηφιακό αποθετήριο από τα εκπαιδευτικά προγράμματα για τα Εργαστήρια Δεξιοτήτων μπορείτε να το βρείτε στην επίσημη Ιστοσελίδα του **ΙΕΠ**

<http://www.iep.edu.gr/el/psifiako-apothetirio/skill-labs>

-
- <https://docs.google.com/document/d/189tA6kmcEzL7RCLRVFE2E0QRCjSrwRXJ/edit>

ΚΑΛΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ ΜΕ ΥΓΕΙΑ, ΔΥΝΑΜΗ ΚΑΙ
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΟΤΗΤΑ!